

REFERAT Præhospitaludvalget 2010–2011 d. 17-11-2011

Mødedato Torsdag d. 17. november 2011 kl. 13:00

Mødested Nibøl med afgang fra regionshuset kl. 13.00

Indholdsfortegnelse

Helikopterindsats i Region Syddanmark.....	3
Akutlægehelikopter.....	6
Status på etablering af frivillige førstehjælpsordninger.....	8
Udrykningslæger i Region Syddanmark.....	10
Mødeplan 2011.....	12
Eventuelt.....	13
Lukket punkt - Ambulanceområdet	14

Punkt 1: Helikopterindsats i Region Syddanmark

11/684

Resume

Fordelen ved helikoptertransport frem for landtransport er, at helikoptere kan flyve hurtigt i fugleflugtslinje.

Helikoptertransport er en fordel, når det tager lang tid for landbaseret præhospital indsats at komme frem og efterfølgende komme til sygehus.

Region Syddanmark har haft et grænseoverskridende samarbejde med Tyskland om lægehelikopteren i Nibøl siden 2005. Der kan trækkes på lægehelikopteren i Nibøl i hele Region Syddanmark. Den bruges mest i Tønder Kommune og Sønderborg Kommune.

Forsvarets redningshelikoptere bruges også til præhospital indsats i Region Syddanmark.

Sundhedsstyrelsen har foreslået etablering af en landsdækkende lægehelikopterordning.

Der er igangsat en forsøgsordning med lægehelikoptere. Regeringen har i forslag til finanslov for 2012 afsat penge til videreførelse af forsøgsordningerne.

Der skelnes i den præhospital terminologi mellem lægehelikopteren og redningshelikopteren. Lægehelikopteren er en mindre helikopter med læge, redder og pilot, der kan fremføre en læge/redder og transportere en patient. Redningshelikopteren er en stor helikopter med større bemanning herunder læge og redder. Redningshelikopteren kan fremføre læge/redder og transportere op til 3 patienter.

Fordelen ved helikoptertransport frem for landtransport er, at helikoptere kan flyve i fugleflugtslinje over land og vand med 240 – 250 km i timen.

Hvis det har en livs- eller førlighedsmæssig betydning kan AMK-vagtcentralen (Akut Medicinsk Koordinationsvagtcentral) i Odense rekvirere helikopter til at fremføre sundhedspersonale og/eller transportere patienter til sygehusbehandling, f. eks.:

- Transport af læge og redder til ikke landfaste øer og områder, hvor det tager lang tid for det landbaserede sundhedspersonale at komme frem, så helikopterindsats gør en forskel.
- Transport af livs- eller førlighedstruede patienter fra ulykkes-/sygdomssted med brandsår, behov for trombolysebehandling, PCI-behandling (ballonudvidelse) mv., så helikopterindsats gør en forskel.
- Interhospital transport af livs- eller førlighedstruede patienter, hvor helikopterindsats gør en forskel.

AMK-vagtcentralen i Odense vælger som førstevalg den helikopter som hurtigst og bedst i den givne situation vurderes at kunne løse opgaven.

Mest hyppigt anvendes lægehelikopteren i Nibøl. Redningshelikopteren i Skrydstrup anvendes næstmest.

Lægehelikopteren i Nibøl havde 143 flyvninger til Region Syddanmark i 2010. Det skønnes forsvarets redningshelikoptere bruges præhospitalt i Region Syddanmark 50 - 100 gange årligt.

Region Syddanmark har haft et grænseoverskridende samarbejde med Tyskland om lægehelikopteren i Nibøl siden 2005. Der kan trækkes på lægehelikopteren i Nibøl i hele Region Syddanmark. Den bruges mest i det sydlige Jylland, i det sydvestlige hjørne (Tønder Kommune) og det sydøstlige hjørne (Sønderborg Kommune).

Region Syddanmark har aftale med den jyske forsøglægeheliokopter i Karup og den sjællandske forsøglægeheliokopter i Ringsted om indsats i Region Syddanmark ved større sundhedsberedskabshændelser. Der er også aftale med den jyske forsøglægeheliokopter om præhospital indsats i den vestlige del af Varde Kommune.

Forsvarets redningshelikoptere bruges også til præhospital indsats i Region Syddanmark, først og fremmest på øerne uden broforbindelse i det Sydfynske Øhav, men også i resten af regionen.

I de fleste tilfælde flyver helikopterne patienterne til OUH Odense Universitetshospital, da helikopterne ofte flyver til alvorlige sygdomme/skader, der kræver højt specialiseret sygehusbehandling.

I oversigten ses, hvor lang tid det tager for Nibølhelikopteren, at flyve til forskellige destinationer i Region Syddanmark.

Nibølhelikopterens flyvetid til udvalgte destinationer i Region Syddanmark

Sted	Minutter
Tønder	5
Rømø (Havneby)	9
Fanø (Nordby)	20
Nørre Nebel	29
Nordborg	16
Billund	26
Ærøskøbing	25
Langeland (Lohals)	34
Langeland (Bagenkop)	30

Eksempelvis tager det ca. 16 minutter at flyve til Nordborg og igen ca. 14. minutter at flyve fra Nordborg til Odense Universitetshospital. Helikoptertransport kan gøre, at f.eks. en alvorlig hjertesyg patient kan komme til PCI-behandling indenfor de anbefalede tidsgrænser på Odense Universitetshospital, hvilket er svært at nå med landtransport.

I rapporten "Styrket akutberedskab - planlægningsgrundlag for det regionale sundhedsvæsen" fra Sundhedsstyrelsen i 2007, anbefales det "at der etableres en lægehelikopterordning i Danmark som supplement til de øvrige præhospitale indsatsordninger". Det anbefales, "at der foretages yderligere vurdering af implementeringen af den landsdækkende lægehelikopterordning, herunder placeringen af helikoptere 3 - 4 steder i landet ved eksisterende lufthavne og/eller ved traumecentre..."

Der er igangsat en forsøgsordning med lægehelikopter på Sjælland med base i Ringsted den 1. maj 2010 med støtte fra Trygfonden, og 1. juni 2011 en lægehelikopter i Nordvestjylland med base i Karup med midler fra 600 mio. Kr.'s puljen til "nære sundhedstilbud i udkantsområder og lægehelikopterordning".

Lægehelikopteren i Ringsted har en forsøgsperiode frem til den 1. maj 2012, og lægehelikopteren i Karup har en forsøgsperiode frem til den 30. juni 2012.

Evalueringen af begge forsøgsordninger samt erfaringen fra brugen af Nibøhelikopteren i Region Syddanmark vil danne baggrund for anbefalinger om den fremtidige lægehelikopterordning i Danmark, herunder skal der være lægehelikopterordninger i Danmark, og i givet fald med hvor mange lægehelikoptere, placeret hvor.

Regeringen har i finanslovsforslaget for 2012 afsat midler til videreførelse af forsøget med lægehelikoptere.

Regionsrådet har truffet beslutning om, at region Syddanmarks samarbejde med Nibøhelikopteren fortsætter efter etableringen af den landssækkende lægehelikopterordning.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Præhospitaludvalget den 17-11-2011

Beslutning i Præhospitaludvalget den 17-11-2011

Orienteredes og drøftedes, herunder overvejelser om forskellige ordninger for helikopterindsats, disponering/prioritering i forhold til patienters behov for hurtig indsats, økonomi og eventuelle muligheder via finanslov.

Bilag

Notat helikopterindsats Region Syddanmark

Punkt 2: Akutlægehelikopter

11/684

Regionsrådsformand Carl Holst har den 9. november 2011 taget initiativ til en henvendelse til regionsrådsformandskollegaerne i Region Sjælland Steen Bach Nielsen og Region Hovedstaden Vibeke Storm Rasmussen, om at dækningsområdet for forsøgsakutlægehelikopteren i Ringsted her og nu udvides til at omfatte Langeland og øerne i det Sydfynske Øhav herunder Ærø.

Endvidere har regionsrådsformand Carl Holst taget initiativ til en henvendelse til ministeren for sundheds og forebyggelse Astrid Krag, om at der i forbindelse med etableringen af en permanent akutlægehelikopterordning i Danmark er behov for placering af en akutlægehelikopter i Danmark.

Brevene er vedlagt som bilag.

Regionsrådet har i forbindelse akutplanen besluttet, at regionsrådet går ind for en landsdækkende national akutlægehelikopterordning, samt at akutlægehelikopteren i Nibøl bør videreføres i en national akutlægehelikopterordning.

Status på akutlægehelikoptere i Danmark er, at der er etableret en forsøgsakutlægehelikopter i Karup, der drives af Region Midtjylland og Region Nordjylland, og fortrinsvis dækker Region Midtjylland og Region Nordjylland.

På Sjælland er startet en forsøgsakutlægehelikopter, der drives af Region Sjælland og Region Hovedstaden og dækker Region Sjælland og Region Hovedstaden.

Akutlægehelikopteren i Nibøl dækker fortrinsvis pga. sin placering den sydlige del af Sønderjylland.

Region Syddanmarks dækning med akutlægehelikopterassistance er væsentlig mindre end de øvrige regioner.

Indstilling

Til drøftelse.

Beslutning i Præhospitaludvalget den 17-11-2011

Beslutning i Præhospitaludvalget den 17-11-2011

Ang. bilag: Sundhedsministerens svar, dateret 14. november 2011, blev udleveret på mødet. Vedlægges.

Udvalget anbefaler over for regionsrådet, at regionsrådet tilslutter sig regionsrådsformandens henvendelser til dels regionsrådsformandskollegaerne i Region Sjælland og Region Hovedstaden, dels ministeren for sundhed og forebyggelse.

Bilag

Breve om akutlægehelikopter

Brev til Carl Holst, Region Syddanmark vedr. lægehelikopter. 14.11.11

Punkt 3: Status på etablering af frivillige førstehjælpsordninger

11/684

Region Syddanmark har i 2011 fået 1,36 mio. kr. fra statens puljer til førstehjælpsindsats i yderområder til opstart og startdrift af op til otte frivillige førstehjælpsordninger i regionen. Der er bevilget penge til opstart og startdrift de første to år.

Sundhedsstaben har været i dialog med kommuner, borgergrupper og enkeltpersoner omkring mulighederne for etablering af frivillige førstehjælpsordninger i de områder af regionen, hvor det tager længst tid for regionens præhospitale enheder at komme frem.

Region Syddanmark etablerede allerede i 2007 et tilbud til mindre beboede småøer uden broforbindelse om etablering af frivillige førstehjælpsordninger. Der er frivillige regionale førstehjælpsordninger på: Strynø, Skarø, Drejø og Bjørnø.

De frivillige førstehjælperordninger aktiveres ved 1-1-2-opkald, hvor AMK-vagtcentralen (Akut Medicinsk Koordination-vagtcentral) vurderer, at førstehjælperne kan nå frem før regionens præhospitale enheder, og yde en indsats der kan redde liv og førlighed. Førstehjælperne kaldes ud via telefon-/SMS-opkald fra AMK-vagtcentralen. Førstehjælperne er frivillige, som får betalt førstehjælpsudstyr og - førstehjælpsuddannelse. Førstehjælperne rykke ud i lokalområdet med hjertestarter og førstehjælpsudstyr.

Det ser ud til, at vil blive etableret syv nye frivillige førstehjælpsordninger i regionalt regi.

Status på etableringsprocessen er:

Nord- og Sydlangeland

Der er 1. november 2011 startet en frivillig førstehjælpsordning på hele Langeland i regi af Langeland Hjertestarterforening. Førstehjælperordningen er en udbygning af den frivillige indsats på Langeland, der indtil nu udelukkende har rykket ud til hjertestop. Region Syddanmark giver støtte til førstehjælpsindsatsen på Nordlangeland og Sydlangeland.

Årø

Der har været en frivillig førstehjælper på Årø, der nu er blevet organiseret i en regional regi, og som er i gang.

Hjortø

Der planlægges uddannelse i januar 2011 af førstehjælperne, som derefter kan gå i gang.

Kegnæs

Der etableres førstehjælpsordning med udgangspunkt i det frivillige brandværn på Kegnæs. Der arbejdes med at etablere uddannelsesstilbud. Der forventes opstart først i 2012.

Rømø

Der har været holdt møde om ordningen på øen. Der arbejdes på etableringen. Der forventes opstart medio 2012.

Avernakø

Der er frivillige førstehjælpere på Avernakø, der gerne vil med i den regionale førstehjælpsordning. Der er ved at blive lavet en aftale med privat præhospital operatør om uddannelse, udstyr mv.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Præhospitaludvalget den 17-11-2011

Beslutning i Præhospitaludvalget den 17-11-2011

Orienteredes.

Punkt 4: Udrykningslæger i Region Syddanmark

11/684

Resume

Region Syddanmark har tre udrykningslæger i Vejle-, Fredericia- og Vestfynsområdet. To praktiserende læger og en anæstesilæge. Udrykningslægerne kører ca. 2.300 ture årligt og den årlige udgift til udrykningslægerne er ca. 4,7 mio. kr. årligt.

Udrykningslæger (yderlæger) er læger, der har et ydernummer, og tilmelder sig på AMK-vagtcentralen (Akut Medicinsk Koordinations-vagtcentralen) i de perioder, hvor de er klar til at rykke ud til 1-1-2-hændelser. Udrykningslægerne kan kun tilkaldes, når de er tilmeldt. Udrykningslægerne kører ud i egen lægebil. Udrykningslægerne er praktiserende læger eller anæstesilæger.

Akutlægebilen er en lægebil tilknyttet et sygehus med anæstesiaafdeling og er bemannet med anæstesilæger fra det sygehus, som akutlægebilen er tilknyttet.

Udrykningslægerens "storhedstid" i Region Syddanmarks område var perioden omkring regionsdannelsen, hvor der i alt var ni udrykningslægebiler, mens der kun var akutlægebiler i Odense, Svendborg og Aabenraa.

Der er sket en udvikling, hvor der er blevet flere akutlægebiler i regionen, mens antallet af udrykningslægebiler er blevet reduceret til tre. Primært fordi udrykningslæger er gået på pension eller blevet erstattet af akutlægebiler eller akutbiler.

Der er i dag tre udrykningslæger i Region Syddanmark i:

- Vejle (anæstesilæge)
- Fredericia (praktiserende læge)
- Vestfyn (praktiserende læge)

Ambulancelægen kan foretage nogle indgreb, ordinere noget medicin mv., som redderne ikke har kompetence til. Anæstesilæger kan pga. deres uddannelse og arbejdserfaring bedre foretage nogle livreddende indgreb bedre end praktiserende læger.

Er der et 1-1-2-opkald, hvor der er behov for ambulancelægeindsats, så kaldes den nærmeste lægebil uanset om det er en akutlægebil eller en udrykningslæge, dog er der en speciel ordning vedrørende udrykningslægen på Vestfyn, der har praksis i Brenderup men bor i Odense.

Udrykningslægerne har kørt i alt 2.283 ture i 2010 og 1.493 ture til og med august 2011. Omregnes 2011-tallene til årsplan har udrykningslægerne samlet set ca. samme kørselsomfang i 2010 og 2011.

Den gennemsnitlige tilmeldingsprocent for udrykningslægerne både i 2010 og 2011 er 64 %. Udrykningslægen på Fyn er tilmeldt 75 % i Odense og 25 % i Brenderup, af den tid han er tilmeldt som udrykningslæge.

Den samlede årlige udgift til udrykningslægerne er ca. 4,7 mio. kr.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Præhospitaludvalget den 17-11-2011

Beslutning i Præhospitaludvalget den 17-11-2011

Orienteredes.

Bilag

Notat udrykningslæger

Punkt 5: Mødeplan 2011

11/633

Udvalget har godkendt følgende mødeplan for 2011:

- 15. december 2011, kl. 15.00 i mødelokale 3 i regionshuset.

Indstilling

Det indstilles,

- næste møde afholdes den 15. december 2011, kl. 15.00 i mødelokale 3 i regionshuset.

Beslutning i Præhospitaludvalget den 17-11-2011

Beslutning i Præhospitaludvalget den 17-11-2011

Godkendt.

Til næste møde modtager udvalget kun dagsordenen elektronisk.

Punkt 6: Eventuelt

11/633

Beslutning i Præhospitaludvalget den 17-11-2011

Beslutning i Præhospitaludvalget den 17-11-2011

Intet.

Punkt 7: Lukket punkt - Ambulanceområdet

Beslutning i Præhospitalludvalget den 17-11-2011

Beslutning i Præhospitalludvalget den 17-11-2011

-